

تصمیمات محاکم

رأی دیوانعالی تمیز بر ابرام

در مورد اینکه بواسطه رسیدگی آنها به جنبه عمومی جرم رعایت اصول مجازات حقوقی نشده باشد

شماره های دیگر از طرف شاکی خصوصی برای فروش باو داده شده و برای تشخیص این قسمت از مدافعات خود تقاضای مراجعه بدفاتر تجارتنی او را نموده و محکمه بر خلاف مقررات ماده ۷۷ و ۷۸ و ۷۹ اصول مجازات حقوقی از خواستن دفاتر مزبور و مراجعه به آن خود داری کرده است.

۳ - با اینکه از طرف مشارالیه بمحکمه تذکر داده شده که بهر جیب قرار داد ارفاقی منعقد بین مشارالیه و طلبکاران که از جمله شاکی خصوصی است سهم مورد دعوی تبدیل بدین گردیده و برای مطالبه وجه هم یکسال مهلت داده و قبول قرار داد مزبور طبق ماده ۱۶۹ و ۱۷۰ اصول مجازات حقوقی مکذب شکایت شاکی میباشد.

و هیچیک از اعتراضات مزبور نقض حکم مورد درخواست تمیز را ایجاب نمیکند زیرا در این مورد که قضیه از حیث جنبه عمومی مورد حکم دو محکمه بدایت و استیناف واقع شده بالحفاظ عدم تاثیر سابقه طرح دعوی خصوصی در محکمه حقوق بشرحی که در حکم استینافی تعرض شده صدر حکم جزائی بر هر تقدیر مانع قانونی نداشته است و نظر محکمه در تشخیص امانی بودن سهام در نزد متهم بر حسب استنباط از مفاد ورقه مدرکيه شاکی خصوصی و اظهارات خود متهم و استفاده از مضمون قرار داد ارفاقی بر باقی ماندن عین سهام بحالت ساق (امانت) قابل اعتراض در مرحله تمیزی نخواهد بود و باینوصف اعتراض خواستار تمیز بدم مراجعه محکمه بدفاتر تجارتنی در این مورد که فقط جنبه عمومی قضیه مورد رسیدگی و حکم واقع شده وجهی ندارد و در این قبیل موارد که دلائل دعوی از حیث جنبه عمومی در نظر محاکم

کسی بانهم خیانت در سهام امانتی مورد تعقیب واقع و مدعی خصوصی نیز مطالبه زیان کرده دادگاه جنبه متهم را باستناد ماده ۲۴۱ و ۴۵ به چهار ماه حبس تادیبی محکوم و مدعی خصوصی را بدادگاه حقوق ارجاع داده است - متهم از حکم محکومیت و مدعی خصوصی از قرار ارجاع بدادگاه حقوق استیناف داده. دادگاه استیناف حکم محکومیت متهم را تایید و نسبت بدعوی مدعی خصوصی باستناد اینکه طرف دعوی عمومی نمیتواند واقع شود عرضحال او را رد کرده است - متهم استدعای تمیز کرده - دیوان عالی تمیز شعبه (۲) در حکم شماره ۳۵۳۴۳۵ ر ۹۹۶۲۲ بتاريخ ۲۹ ر ۱۰ ر ۱۶۷ چنین رأی داده است:

اعتراضات عمده خواستار تمیز بر حکم مورد درخواست خلاصه و بالتلیجه عبارت است از:

- ۱- وکیل مشارالیه در محکمه باستناد ماده ۱۵ اصول مجازات جزائی برای اثبات تجاری بودن امر و اینکه دعوی شاکی خصوصی سابقه طرح در شعبه ۸ بدایت دارد باید طلب مشارالیه که خود را جزء طلبکاران معرفی کرده بابت قیمت سهام مورد بحث بطور غرمانی در آن محکمه معلوم شود ایراد نموده و محکمه بدایت بدون مذاقه در وجهه ایراد وبدون رسیدگی و مراجعه بدفاتر تجارتنی باستناد ورقه مدرکيه شاکی خصوصی حکم بر محکومیت جزائی مشارالیه صادر و محکمه استیناف نیز بدون دقت آن حکم را تایید کرده.
- ۲- استناد محکمه استیناف در حکم خود بورقه مدرکيه مزبور صحیح نبوده زیرا سهام مندرج در ورقه مزبوره در تاریخ مؤخر بشاکی خصوصی مسترد گردیده و سهام دیگری به

جزاء برای ثبوت ارتکاب منہم کافی تشخیص میشود رعایت مقررات اصول محاکمات حقوقی در محاکم جزائی لازم العمل نخواهد بود و بالجمله چون از جهت رعایت اصول محاکمه

و تشخیص تقصیر و تطبیق عمل مورد حکم با قانون و تعیین مجازات اشکال مؤثر موجب نقض بنظر نمیرسد حکم مورد در خواست تمیز بانفاق آراء ابرام میگردد.

رای دیوان عالی تیزیر نقض

در مورد قبول استیناف از حکم بدایت که بر حسب شکایت اداره مأمور وصول

عایدات از قرار مستنطق صادر شده

بموجب ماده (۷) قانون قاچاق مصوب اسفند ۱۳۱۲ قرار توقیف منہم که از طرف مستنطق طبق درخواست اداره مأمور وصول عایدات صادر میشود قابل استیناف و تمیز نیست ... مواردی را که اداره میتواند از قرارهای مستنطق شکایت کند ... بموجب نظامنامه معین میشود.

بموجب ماده (۳) نظامنامه نام برده مصوب ۲۹ اسفند ۱۳۱۲ - رأی محکمه بدایت که بر اثر شکایت اداره مأمور وصول عایدات از قرار مستنطق صادر میشود قطعی و غیر قابل استیناف است ...

چند نفر بانتهام ارتکاب قاچاق تحت تعقیب واقع شده و مستنطق بر حسب درخواست اداره مأمور وصول عایدات رسیدگی کرده قرار منع تعقیب نسبت بدیگران صادر مینماید از یکطرف اداره طبق ماده (۷) قانون از منع تعقیب آن یک نفر دادگاه بدایت شکایت میکند و از طرف دیگر سایر متهمین نیز از قرار توقیف خود طبق ماده (۸) قانون مزبور دادگاه بدایت شکایت میکنند دادگاه بدایت نسبت بجهه آنها رسیدگی کرده و منہم تبرئه شده را نیز مجرم دانسته و محکوم می نماید همه اصحاب دعوی هر یک از جهتی استیناف خواسته و دادگاه استیناف رسیدگی کرده نسبت بان یک نفر که دادگاه بدایت قرار منع تعقیب را فسخ و او را محکوم کرده بود حکم را فسخ و او را از لحاظ فقد دلیل تبرئه کرده است - اداره از حکم مزبور تمیز خواسته - دیوان عالی تمیز شعبه ۲ پس از رسیدگی در حکم شماره ۲۳۷۲، ۲۵۸، ۱۰۳ تاریخ ۱۶/۱/۱۶ چنین رأی داده است .
(نظر باینکه بر حسب حکایت محتویات پرونده کار

در این قضیه پس از صدور قرار منع تعقیب از طرف مستنطق بر اثر شکایت اداره رسیدگی قاچاق قرار مزبور در محکمه بدایت در ضمن رسیدگی شکایات متهمین دیگر مورد رسیدگی واقع و محکمه مزبور منہم را بشارکت عده دیگر مجرم اصلی تشخیص و مقرر داشته که مستنطق بتقاضای اداره تعقیب نمیشود باید قرار توقیف او را برای وصول جریمه صادر نماید و منہم قبل از آنکه قرار توقیف مشارالیه از طرف مستنطق صادر شود بجریمه از او دریافت گردد نسبت برای محکمه بدایت شکایت استینافی نموده و محکمه استیناف در ضمن رسیدگی بانتهام سایر متهمین قضیه رأی محکمه بدایت را فسخ و حکم تبرئه او از جرم انتسابی داده است و نظر باینکه این جریان نسبت بانتهام مشارالیه بر خلاف اصول و مقررات مربوط بجرایم قاچاق است زیرا طبق ماده ۳ نظامنامه راجع بشکایت از قرار مستنطق که بموجب ماده (۷) قانون مجازات مرتکبین قاچاق تصویب شده رأی محکمه بدایت در مورد شکایات ادرات مأمور وصول و عایدات از قرارهای مستنطق قطعی و غیر قابل شکایت شناخته شده و در صورتی که بعداً قرار توقیف منہم برای اخذ جریمه صادر و بجریمه از او اخذ شود ممکن است طبق ماده ۸ قانون مزبور رفتار نماید بنا بر این قبول عرضحال استینافی نسبت برای محکمه بدایت بشرح فوق (و لو بعداً قرار توقیفی هم از طرف مستنطق صادر شده باشد) بر خلاف قانون و مقررات موجب و از این جهت حکم استینافی دائر بفسخ رأی محکمه بدایت و تبرئه منہم مخدوش و لذا حکم مورد درخواست تمیز بموجب ماده ۳۰ قانون اصول محاکمات جزائی بانفاق آراء نقض میشود)

